

POEZIJA

Tomaž Šalamun

*Koprška telovadnica***Pogovor s frizerjem iz Taškenta**

V New Yorku imaš res vse, kar rabiš.
 Kitajčka, da ti pere obleke,
 kino, da gledaš pošasti, in
 vazo, ki se štuli v nebo.

Važno je samo, da se mi ne prehladi
 dojenček,
 ki neprestano
 pljuska in molí
 nogica čez rob keliha.

Žan

Kdo jih je spremenil v deklice
s sedemnajstimi zvezki z zdaleč predolgim
motom, ki jih je vmes začaral? Ideja ne

bobni. Las se trga in para. In ko se
sestavljajo jeti, ptiči, stupe, ogromen
medaljon in ura s črnimi tračnicami,

oblepljena v številke? Sanjal sem,
kako je umiral Žan. Njegov obraz je bil
gora. Usta, ogromen vhod v jamo.

Vdihnil je in jezik se mu je zvalil
ven. Videti je bilo, kot bi se ulegel
ogromen, utrujen bernardinec. Robovi

jezika so se razprli kot sivočrna
materija polžev. Velikanu so jezik vihali.
Bil je podložen še zadnjemu žgočemu

ritualu. Ko hiti v nebo, boli. Jezik
ti posesa pesek. Kamenčke, račke,
baziliko, mrtve veje. Včasih šušteča

veja škripa med zobmi. Kamele grb ne
spustijo. Dvignejo se najprej na zadnje
tace. Potem – vedno v zvezi z božičem –

na prednje. Uzde so fosforescenčno
zelene. Meso ni dobro. Meso ni
dobro. Perzijci ga več ne jejo.

V New Yorku, po pripravah

Dobre strani obleganja niso tudi
tiste, ki jih zafleka konj. V stavku
je obličje. Sedem črešenj. Notorični

redko kdaj pomaga. V glavnem misli
na svoje bilke. Pomagajo manjši
in košati? Pod palubo oprijeti?

Koreninam je slediti v pesek in nebo.
Na njih grmi listje. Če ni ravnotežja
srebra in izotopa – palice – pomeni,

da smo tudi lahko srečni? Brez skal
ni pomola. Zavetje se širi proti dnu.
Objekte sortirajo že v maternici.

Na nekatere se oprime kremast pigment.
Nekdo bo imel zabuhlo angleščino,
odrt kamen v Potočki zijalki. Bel svit,

ki mu bo pasalo, temnozeleno plastiko,
ki jo bo zlagal. Rebra čisto malo
zaškripajo na neravnem podu. Ne gugaš

možganov, gugaš skledo. Spet kuriš
drobtinice, obličje, patos. Rumeniš črno
seme. Jaz ne korakam nikamor. Po grlu

mi teče med. Svlak, ulok, kot bi se stroj
oblačil. Sodci so nas zaščitili v temperamentu
božjega očesa. Zlili smo jih, ko smo izplavali.

Perzija

Hej, vladar, s čolnom me prepelji čez
reko. Kopriva grize, kopriva
ne grize, kopriva

ne pozebe. Poklokotamo
šmir, še nerojenega malega
prašiča z lepo in belo in dolgo

dlako, sicer pa
bolest, bolečino, rano in
vrtoglavico.

Se tudi ti zanjo boriš kot lev?
Po krikih sem domoljuben.
Pločniki so prijazni.

Koti pločnikov so prijazni do
invalidov. Slepemu vrniti ljubezen.
Da je rosna, da jo

vidijo, da jo zalivajo s
pogledi. Slepemu vrniti vid.
Vrnil bom vonj po mivki.

Koprska telovadnica

Pesticidi,
čopiči,
vera,
dlake na kritju mojega obliža,
moje gugalnice.

Mojih sipin,
mojih sip in step.

Srebro čistim.
Pred božičem ga vzamemo iz omare,
gricka v belino in me kot
talk spominja na bitko:
splav Meduze, žulje in neprožen krog.

In po tistem čudnem vonju v
cerkvi, kjer smo pod kritiki
Janovskega mazali kroge in delali levje
skoke, čeprav sem zobe zgubil na
betonu, zunaj, ne v cerkvi,
v tekmi z Ilirsko Bistrico.

Mama je jokala bolj kot med vojno,
bolj, kot ko je umrla babica.
Vse, kar je šlo v
zgodovino, sem vam povedal
z umetno zgornjo enko, kot kripelj.

Mrtvi

Or maybe not.
 Morda se jim trobente uvijajo.
 Kljuge so pozabili ob poplavah in jih zdaj
 tauhajo.
 Mogoče pritiskajo na gumbe, da bi
 stornirali aberacije.
 Mogoče uporabljajo krep papir.
 Mogoče sploh niso tako nenadarjeni in
 hreščijo pod vodo kot školjke in
 kamni, da nam vsak tisočev let
 hreska pridela
 droben bel kamen.